

Odborná metodická příručka pro didaktickou praxi v mateřských školách
s možností využití digitálního edukačního obsahu a interaktivních metod

Podle RVP PV

LÉTO
ukázka z publikace

ŠKOLKA HROU

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

EDUKAČNÍ LABORATOŘ | EDULAB

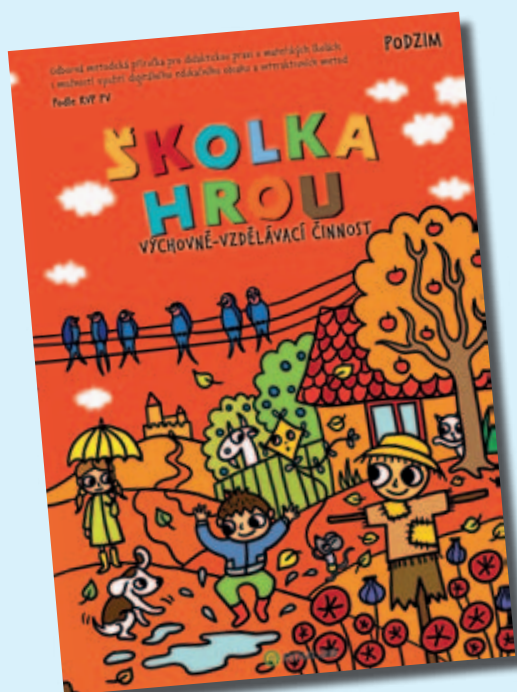
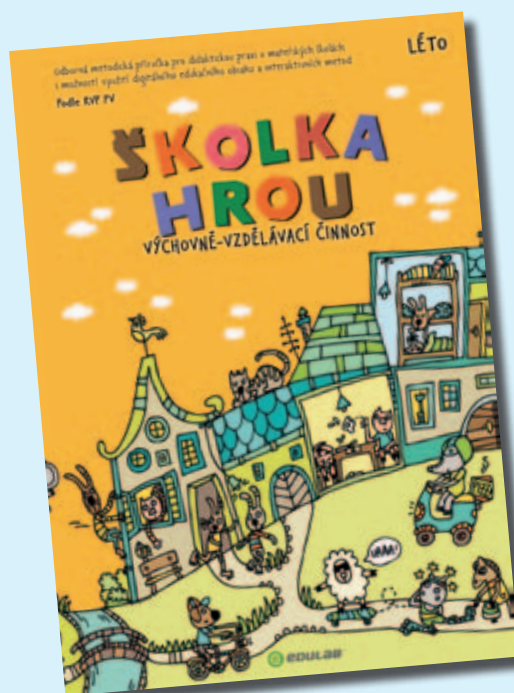
Odborná metodická příručka pro didaktickou praxi
v mateřských školách s možností využití digitálního edukačního obsahu
a interaktivních metod

ŠKOLKA HROU

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

UKÁZKA Z PUBLIKACE

EDICE ŠKOLKA HROU ZAHRNUJE:

Objednávky:
online: www.skolkahrou.ekabinet.cz
e-mail: info@edulogy.cz
tel.: 212 242 963

Vážené paní učitelky, milí čtenáři,

publikace, která se vám dostává do rukou, je ve více oblastech jedinečná. Od příruček s podobným obsahem, které se dosud objevily na českém knižním trhu, se liší zejména svým způsobem zpracování a možnostmi využití. Najdete v ní množství informací a podnětů k činnostem v souladu s nejnovějšími požadavky a trendy moderního předškolního vzdělávání. Má přehledně strukturovaný text s poutavou grafikou, což vám umožní rychlé a snadné vyhledávání potřebných informací.

Školka hrou nabízí netradiční náměty, díky nimž je možné efektivně využít obsah interaktivních titulů Krok za krokem, Hravá slovíčka, Příprava na školu a Angličtina Nicole and Tommy v kombinaci s běžně dostupnými učebními pomůckami a nejnovějšími digitálními technologiemi.

Celým materiálem vás provází propracovaný kódový systém a flexibilní propojení s digitálním edukačním obsahem. V publikaci je množství odkazů na inovativní edukační aktivity zaměřené na rozvíjení poznání na téma LÉTO. Široký záběr ze všech vzdělávacích oblastí v kontextu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání vám umožní hravou formou připravit předškoláky na vstup do základní školy.

Jedním z hlavních cílů předškolního vzdělávání v mateřské škole je naučit děti participovat na společných „výtvorech/dílech“. Děti se při tom učí vyjadřovat své názory, přijmout názor kamaráda, podělit se, být k sobě navzájem ohleduplné – tedy prostřednictvím tzv. „kolaborativního učení“ získávají první zkušenosti se začleňováním se do sociálního prostředí. Aktivity jsou proto navrženy jako skupinové činnosti, ve kterých se respektuje aktuální vývojová úroveň dětí. Návodů jsou podloženy metodickým komentářem a praktickými pokyny, zároveň jsou doplněny o tipy na další činnosti. Mnohé z nich se dají realizovat v exteriéru.

Předpokládáme, že nabízené aktivity dokážou zaujmout i děti mladšího školního věku právě proto, že je lze v každém kroku doplnit a rozšířit o náročnější úroveň. Autorkami příspěvků jsou zkušené, nadšené a aktivní učitelky z praxe, které neustále hledají účinnější metody a formy práce, ale nebojí se také učit od dětí. Naším upřímným přáním je, aby se publikace Školka hrou stala každodenní pomocnicí nejen učitelek mateřských škol, ale každého, kdo má zájem dopřát dětem radost z poznávání, z vyřešených úloh a pracovních listů, a z předmětů vytvořených v příjemné hravé atmosféře.

Příjemné čtení a množství inspirace vám přeje tým autorek.

„Průměrný učitel vypráví. Dobrý učitel vysvětluje.
Výborný učitel ukazuje. Nejlepší učitel inspiruje.“

Charles Farrar Browne

JAK POUŽÍVAT TUTO PUBLIKACI

1. Jak se orientovat v publikaci Školka hrou

Publikace Školka hrou je odbornou metodickou příručkou, která má sloužit především vám – učitelkám mateřských škol při každodenní přípravě na výchovně-vzdělávací činnost a při práci s dětmi. Naší snahou bylo nabídnout mateřským školám netradiční náměty na aktivity navržené jako skupinové činnosti s ohledem na aktuální vývojovou úroveň dětí.

Příručka je strukturována tak, aby umožnila jejím uživatelům co nejrychlejší orientaci. Jelikož vychází z platného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, je členěna do čtyř vzdělávacích oblastí:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

DÍTĚ A TEN DRUHÝ, DÍTĚ A SPOLEČNOST

DÍTĚ A SVĚT

V každé oblasti najdete několik aktivit; ty jsou definovány vzdělávací oblastí a klíčovými kompetencemi, které rozvíjejí. Na začátku každé aktivity autorky popisují očekávané výstupy a dílčí vzdělávací cíle, kterých je možné danou aktivitou u dětí dosahovat.

Autorky také v úvodu aktivity uvádějí postupy a strategie výchovně-vzdělávací činnosti, které je možné v aktivitě použít, ale i učební pomůcky vhodné pro realizaci konkrétní aktivity.

2. Údaje v hlavičce aktivity

V hlavičce každé aktivity najdete:

- název vzdělávací oblasti
- klíčové kompetence, které aktivita rozvíjí
- roční období vhodné pro realizaci aktivity

Kompetence **Vzdělávací oblast** **Roční období**

Vzdělávací oblast: Dítě a svět
Kompetence: komunikační, učení, řešení problémů, činnostní a občanské

LÉTO
Mgr. BLAŽENA BALLONOVÁ

DÍTĚ A SVĚT

CO PROZRADIL KVÍTEK

Očekávané výstupy

- mít povědomí o přírodním prostředí, získávání praktických zkušeností v okolí dítěte

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- poznávání a rozlišování některých rostlin

Vzdělávací nabídka

- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické pokusy, zkoumání

Postupy a strategie VVČ

- motivace, rozhovor, diskuse, námetová hra
- kreslení, vystihování, lepení, práce s pracovním listem
- aktivity s interaktivní tabulí, digitálním mikroskopem, fotoaparátem a digitální kamerou

3. Obsah aktivit

Každá aktivita má svou pevnou strukturu, jejíž součástí je:

- Úvodní tabulka
- Příprava
- Stimulace
- Rozdělení/čas
- Činnost
- Hodnocení

ÚVODNÍ TABULKA

Na začátku každé aktivity najdete tzv. úvodní tabulku, která nabízí přehled o očekávaných výstupech a dílčích vzdělávacích cílech, ale také o postupech a strategiích výchovně-vzdělávací činnosti nebo učebních pomůckách, které budete při realizaci dané aktivity využívat.

PŘÍPRAVA

V této části se věnujeme přípravě učitelky, ale i dětí na samotnou výchovně-vzdělávací činnost.

STIMULACE

Jako úvod do každé z aktivit a činností vám nabízíme různé formy stimulace dětí, které jsou úvodem do hlavního tématu.

ROZDĚLENÍ/ČAS

Zde najdete informace o možnostech rozdělení dětí do skupin, jakož i o způsobu rotace skupin v jednotlivých hracích koutcích, či časové rezervě, kterou jednotlivé aktivity v koutcích vyžadují.

ČINNOST

V této části se již věnujeme konkrétní výchovně-vzdělávací činnosti a aktivitám skupin v jednotlivých koutcích, ať už v interiéru nebo v exteriéru, a to s využitím jak standardních, tak digitálních učebních pomůcek.

HODNOCENÍ

Hodnocení na závěr aktivit má sloužit jako inspirace pro možnost zpětné vazby jak pro vás – učitelky a děti, tak pro rodiče.

Aktivitami vás budou provázet i nápomocné Tipy, Didaktické poznámky, či Příklady, kterými autorky blíže objasňují své záměry.

Úvodní
tabulka

Příprava

Stimulace

Rozdělení/čas

Činnost

LÉTO
Mgr. **BLAŽENA BALLONOVÁ**

CO PROZRADIL KVÍTEK

Očekávané výstupy

- mít povědomí o přírodním prostředí, získávání praktických zkušeností v okolí dítěte

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- poznávání a rozlišování některých rostlin

Vzdělávací nabídky

- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- kognitivní činnosti (hledání otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické pokusy, zkoumání

Postupy a strategie VVC

- motivace, rozhovor, diskuse, námětová hra
- kreslení, vystřihování, lepení, práce s pracovním listem
- aktivity s interaktivní tabulí, digitálním mikroskopem, fotoaparátem a digitální kamerou

Učební pomůcky

- standardní pomůcky: kreslicí materiál, nůžky, lepidlo, temperové barvy, štětce, krepový papír, přírodní materiál, fotografie, makety, obrázky, pracovní listy, ručičky z kuchyňských utěrek a toaletního papíru, skořápky z ořechů, živé květiny (sedmikráska a pampeliška)
- digitální technologie: PC, notebook, interaktivní tabule, kreslicí program RNA, tiskárna, digitální fotoaparát, digitální kamera, mikrovlnná trouba, digitální váha, mikroskop, digitální edukační obsah Krok za krokem a Hravá slovíčka, Nicole and Tommy

Vzdělávací prostředí

- herna, školní zahrada

DÍTĚ A SVĚT

Vzdělávací oblast: **Dítě a svět**
Kompetence: **komunikační, k učení, k řešení problémů, činnosti a občanské**

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Příprava učitelky

- připravit květy, které budeme pozorovat pod mikroskopem
- promyslet strukturu koutků k realizaci plánovaných edukačních aktivit
- zkontrolovat funkčnost digitálních hraček a interaktivní tabule
- vytisknout pracovní listy z portálu a makety květů
- nahrát zadání na mluvící skřípce

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- listování v knihách a dětských encyklopediích
- vystřihování obrázků z časopisů
- tematické kreslení v programu RNA na interaktivní tabuli
- vyhledávání obrázků květů a jejich názvů na internetu
- námětová hra „Na zahrádce“

Tip
V naší mateřské škole používáme „ramení vztek“ ve tvaru:

MILÉ DĚTI! DNES JE PONDĚLÍ 23. ČERVNA 2015. BUDEME SI POVI DAT O KYTÍČKÁCH. BUDEME PRACOVAT S INTERAKTIVNÍ TABULÍ. NA ZAHRADĚ BUDEME POZOROVAT KVĚTINY. ODPOLEDNE SI ZAHRAJEME NA ZAHRADNÍKY.

VAŠE BIBI

PŘÍPRAVA

Sedíme si všichni na koberec do velké kruhu. Začneme vyprávět: „Dnes je krásné letní ráno. Budeme si spolu hrát? Tak nahlas zakřičte „Ano!“ Všichni pojďte blíž (vyzvěme děti, aby si sedly blíž), povím vám básničku. Kdo chce, může pomáhat (rozdáme dětem obrázky sedmikrásek, slunečnic, pampelišek a sluníček), vždyt básničky má každý rád.“ Po přednesu básně zvedáme do výšky obrázky květů a pojmenujeme je.

Báseň

Sedmikráska
Když sluníčko vychází,
sedmikráska vstává.
(dřepeme si, spojíme ruce před sebou a zvedáme se do stojky „sedmikráska roste“)

Náčesí se obočí,
na močýšky mívá.
(střídavě pravou a levou rukou před obličejem jako češme obočí)

Když sluníčko zapadá,
sedmikráska chladne.
(stojíme, spojíme ruce před sebou, klesáme do dřepu)

Ke spánku se ukládá
do postýlky chladné.
(spojíme ruce střídavě dáváme k pravé a levé tváři jako když spinkáme)

(Zdroj: http://www.mps.cz/index.php?title=Kabinety/Laboratory/Bibanky/Jamni_hodiny)

LÉTO

Vzdělávací oblast: **Dítě a svět**
Kompetence: **komunikační, k učení, k řešení problémů, činnosti a občanské**

MATEMATICKO-LOGICKÝ KOUTEK

V této skupině děti vyrábějí pohyblivé obrázky. K dispozici máme předpřipravený pracovní list. **KÓD 150037**

Instrukce z pracovního listu nahrajeme na mluvící skřípce a označíme je čísly. Vystřihujeme opatrně, abychom zachovali velikost obrázků. Děti vybarví jednotlivé části obrázků vždy stejnou barvou. (Například: květináče budou modré, střed květu bude žlutý a okvětní lístky červené.) Vybarvené obrázky položíme na podložku. Přiložíme prsty na vrchní část obrázků tak, abychom v nich palcem dokázali listovat. Děti spolu diskutují a vzájemně si pomáhají.

Skřípce č. 1
„Vystřihni obrázky. Obrázky můžeš vybarvit podle vlastní fantazie.“

Skřípce č. 2
„Poskládej obrázky na sebe. Na stůl polož nejprve obrázek číslo 8 a na něj obrázek číslo 7, potom číslo 6, 5, 4, 3, 2. Obrázek číslo 1 umísti jako poslední naverch hromádky.“

Skřípce č. 3
„Palcem rychle listuj stránkami s kytíčkami. Obrázek se začne hybat. Co se stalo s kytíčkou?“
Děti mezi sebou komunikují a pomáhají si navzájem.

PŘÍRODOVĚDNÝ KOUTEK

Děti si z vycházky přinesly rostlinky. Dohodli jsme se, že budeme chránit přírodu, a proto nám k pozorování postaví jeden kvítek sedmikráska a pampeliška. Děti mají možnost květy pozorovat hmatem, čichem, zrakem. Nejprve květy opatrně berou do ruky, přejíždějí po nich prsty a zjišťují strukturu povrchu. Pozorně sledují barvu, velikost okvětních lístků a zjišťují, jestli květy voní.

Digitalním mikroskopem následně děti pozorují strukturu částí květů (kořen, stonk, list, okvětní lístky). Společně diskutujeme, porovnáváme a analyzujeme jednotlivé části rostlin. Nejhezčí záběry si pomocí digitálního mikroskopu vyfotografujeme a uložíme do počítače. Nakonec si fotografie prohlédneme na počítači nebo na tabuli. Po skončení aktivity dáme rostliny do vazyčků s vodou, aby nám zkrášlovaly prostředí třídy.

DÍTĚ A SVĚT

Vzdělávací oblast: **Dítě a svět**
Kompetence: **komunikační, k učení, k řešení problémů, činnosti a občanské**

ČINNOST

Skřípce č. 1
„Pozor! pod mikroskopem kořen pampelišky a sedmikrásky. Jak vypadají?“

Skřípce č. 2
„Pozor! pod mikroskopem květy pampelišky a sedmikrásky. V čem se liší?“

Skřípce č. 3
„Pozor! pod mikroskopem stonky pampelišky a sedmikrásky. Jsou stejné?“

Skřípce č. 4
„Pozor! pod mikroskopem listy pampelišky a sedmikrásky. Jaký je povrch listů?“

HODNOCENÍ

Učitelka hodnotí děti i během edukačních aktivit, povzbuzuje je, chválí. Další hodnocení učitelkou, sebehodnocení a hodnocení ostatními dětmi probíhá po skončení výchovně-vzdělávací činnosti ve třídě, a to při prezentaci prací dětí. Rozvíjíme diskuzi, klademe otevřené otázky: „Co bylo pro tebe těžké? Co bylo pro tebe lehké? Pomohl ti někdo? Co tě nejvíce potěšilo? Co se ti nejvíce povedlo? Který úkol se ti nedařil? Co tě překvapilo?“

ZDROJE

Použitá literatura a zdroje:

1. KALÁŠ, I. Společnost a potenciál digitálních technologií v předprimárním vzdělávání (jeholák a anglického jazyka). Bratislava: Ústav informací a prognóza školstva, 2011. ISBN 978-80-7098-495-4.
2. PEKÁŘOVÁ, I. Integrace digitálních technologií do praktického vyučování. Plzeň: Pedagogická fakulta Univerzity J. A. Komenského, 2008.
3. Metodický portál RVP. Metodický portál RVP [online]. Poslední změna 9. 12. 2012. [cit. 20. 2. 2015]. http://www.mps.cz/index.php?title=Kabinety/Laboratory/Bibanky/Jamni_hodiny

Didaktická poznámka
Další vzdělávací oblast, ke které se tento vzdělávací materiál vztahuje:
• **Dítě a jeho psychika:** jazyk a řeč, grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, učování o pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuk), jejich charakteristických znaků a funkcí

Tip
Nicole and Tommy (učíme se anglicky): **KÓD 150242**

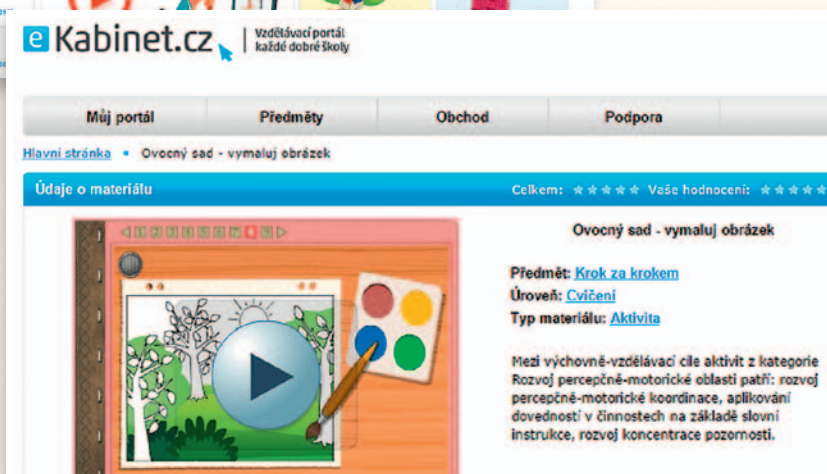
4. Práce s digitálním obsahem

Každá aktivita obsahuje i možnost použití digitálního vzdělávacího obsahu přímo ve výchovně-vzdělávací činnosti. Digitální edukační obsah je dostupný online na vzdělávacím portálu eKabinet.cz | www.ekabinet.cz. Každá z online aktivit nabízených v publikaci má přidělen jedinečný KÓD. Vložením číselného kódu do okna „Klíčová slova...“ na portálu eKabinet.cz se zobrazí hledaný edukační materiál. Pro snadnější ověření výběru správného digitálního obsahu najdete vedle každého kódu i úvodní stránku, která se po otevření určeného materiálu zobrazí.

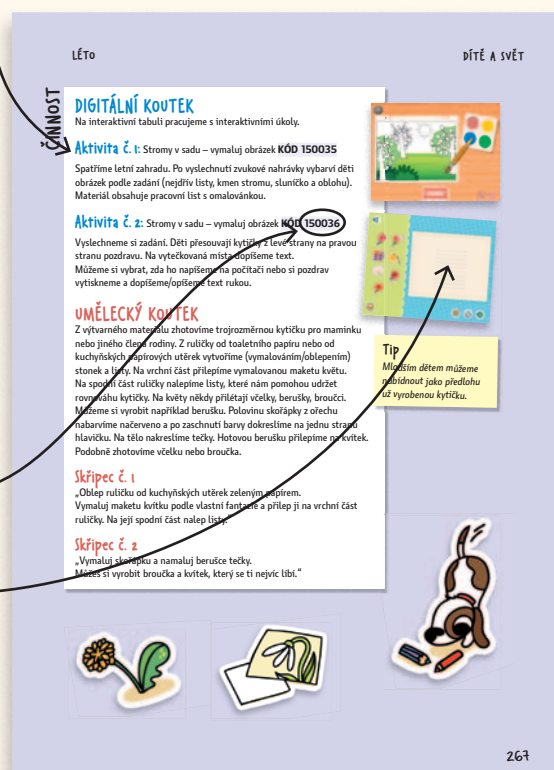
Jedinečný číselný kód přidělený každému digitálnímu materiálu

Úvodní stránky jednotlivých materiálů (kódů)

Vložení kódu do vyhledávacího portálu **eKabinet.cz** (například: 150035)

Nabídka digitálního edukačního obsahu a jeho využití přímo ve výchovně-vzdělávací činnosti

5. Digitální edukační obsah

V publikaci Školka hrou byly použity edukační tituly:

KROK ZA KROKEM je zaměřený na komplexní rozvoj klíčových kompetencí dětí od 3 let věku, včetně dětí se speciálními výchovně-vzdělávacími potřebami. Obsahuje množství interaktivních digitálních aktivit a doplňkových materiálů vhodných pro tisk a další práci po vypnutí počítače. Obsah je rozdělený do jedenácti kategorií podle jednotlivých oblastí vnímání. Každá oblast je dále rozdělená na roční období: jaro, léto, podzim, zima.

HRAVÁ SLOVÍČKA klade důraz na procesy spojené s osvojováním jazyka. Tento digitální edukační obsah umožňuje pedagogovi u dětí správně rozvíjet jazykové kompetence a podporovat verbalizaci myšlenek. Prostřednictvím aktivní práce s materiály a správného řečového vzoru pedagoga je možné také předcházet poruchám řeči, případně diagnostikovat už existující poruchy a reedukovat je. Digitální edukační obsah podporuje také rozvoj sociálních kompetencí, audio-vizuálně-motorické koordinace, prostorového vnímání a fonemického sluchu. Mnohé aktivity mohou být použity jako společenské hry podporující tvořivé myšlení a manuální dovednosti dítěte. Součástí jsou také pracovní listy, omalovánky a další materiály. Pracovní listy lze použít jako prvek spolupráce mezi učitelem a rodičem dítěte.

PŘÍPRAVA NA ŠKOLU je určený všem, kteří se zabývají vývojem dítěte v předškolním věku anebo s dětmi předškolního věku pracují. Digitální edukační obsah je rozdělený do dvou částí. V první části se nacházejí diagnostické listy, na základě kterých pedagog hodnotí, zda dítě splňuje jednotlivá kritéria vybrané oblasti vývoje. Po diagnostice má pedagog, v druhé části, k dispozici množství rozvíjejících interaktivních aktivit rozdělených do těchto kategorií: 1. Rozvoj řeči, 2. Rozvoj motoriky, 3. Rozvoj zrakového vnímání, 4. Rozvoj matematické gramotnosti. Součástí je také didaktický materiál vhodný pro tisk a další práci.

ANGLIČTINA NICOLE AND TOMMY je poutavý digitální obsah zaměřený na budování anglické slovní zásoby pro děti od 4 let. Atraktivním způsobem pomáhá při učení základních slovíček a nejčastěji používaných frází z oblastí jako rodina, domov, škola, hračky nebo zvířata. Instrukce ke cvičením jsou namluvené v češtině, aby jim děti rozuměly. Připraveno je 20 tematických okruhů, 260 interaktivních aktivit na procvičování slovní zásoby, 400 slovíček s animovanými obrázky, motivační systém a 4 jazykové hry. To vše garantuje, že se děti při učení angličtiny budou skvěle bavit.

Přejeme vám inspirativní čtení a zejména hodně radosti z každodenní práce s našimi nejmenšími.

Tým neziskové organizace
EDUkační LABoratoř | EDULAB

LÉTO

Vzdělávací oblast

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Vzdělávací oblast: Dítě a jeho tělo

Kompetence: komunikativní, k řešení problémů, k učení, činnostní a občanské

Mgr. BLAŽENA BALLONOVÁ

JÁ A MOJE TĚLO

Očekávané výstupy

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozlišování aktivit zdraví prospívajících a škodlivých

Vzdělávací nabídka

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- hry zaměřené na rozvoj pozitivního vztahu ke zdravému životnímu stylu

**Postupy a strategie
VVČ**

- motivace, rozhovor, diskuse, námětová hra, hudebně-pohybové aktivity
- kreslení, vystřihování, lepení, práce s pracovním listem
- aktivity s interaktivní tabulí, digitálním mikroskopem, fotoaparátem a digitální kamerou

Učební pomůcky

- **standardní pomůcky:** kreslicí materiál, nůžky, lepidlo, fotografie, obrázky, pracovní listy, vatové tyčinky, špejle, ob vazový materiál, magnetická tabule
- **digitální technologie:** PC, notebook, interaktivní tabule, kreslicí program RNA, tiskárna, digitální fotoaparát, digitální kamera, mluvicí skřípce, digitální edukační obsah Krok za krokem a Hravá slovíčka, Nicole and Tommy

Vzdělávací prostředí

- herna

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Příprava učitelky

- připravit prostředí herny k realizaci plánovaných edukačních aktivit
- upravit koutky, přichystat interaktivní tabuli, vytisknout pracovní listy a zajistit dostatek potřebného didaktického materiálu
- nahrát zadání úkolů pro jednotlivé skupiny na mluvící skřipce
- seznámit děti s plánem výchovně-vzdělávacích činností během dne (například formou „ranního vzkazu“)

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- vystřihování obrázků z časopisů, prohlížení dětských encyklopedií, časopisů a knížek
- vyhledávání obrázků na internetu (části lidského těla, vnitřní orgány atd.)
- kreslení a dokreslování částí těla v RNA a vytištění hotových obrázků
- konstrukční hry na koberci s velkou pěnovou lidskou kostrou
- tvoření obrysů těla v různých pozicích vyskládané z plastových víček
- námětová hra „Na pana doktora“

Tip

MILÉ DĚTI!
DNES JE ÚTERÝ
24. ČERVNA.
BUDEME SI POVÍDAT
O NAŠEM TĚLE.
VYTVOŘÍME PLAKÁT
LIDSKÉHO TĚLA.
BUDEME PRACOVAT
S INTERAKTIVNÍ TABULÍ.
NA ZAHRADĚ BUDEME
POZOROVAT POHYB DĚTÍ.
ODPOLEDNE SI ZAHRAJEME
NA PANA DOKTORA.

VAŠE BIBI

Sedneme si společně na koberec před interaktivní tabulí.
Děti motivujeme básničkou „Kreslím panáčka“.
V kreslicím programu RNA ztvárňují děti lidské tělo.

Kreslím panáčka

Nejdřív nakreslím si oči,
kolem se kroužek pootočí.

Čárka dolů, nos je tady,
pod něj pus, kousek brady.

Nahoře pak vlasy běží
a pod nimi uši leží.

Místo krku stačí čárky,
bříško jako pytlík s dárky.

Kreslím linku nadvakrát,
vzhůru dolů, tak i tak.

Panáčka nakreslím hned,
půjdem spolu na výlet.

Pod bříškem tu nohy má,
ať chodí a nepadá.

Ještě ruce na hraní
a prsty na mávání.

To je Kuba kamarád,
co si s námi hraje rád.

(Zdroj: vlastní tvorba autorky)

Při opakovaném přednesu básničky děti pojmenovávají a názorně ukazují části svého těla.

Dotýkaná: děti běhají po třídě, na signál se zastaví a poslouchají, jakou částí těla se mají s kamarádem dotknout (nosem, bradou, patou, lýtkem...)

Rozdělení dětí do skupin

Děti se postaví do řady. Rozpočítáme je podle potřebného počtu skupin (čtyři). První dítě jde do první skupiny (digitální koutek), druhé do druhé (umělecký koutek), třetí do třetí (matematicko-logický koutek), čtvrté do čtvrté (motorický koutek).

Jednotlivé skupinky označíme například razítkem s letním motivem (sluníčko, mráček, kytička, hříbek). Dětem vysvětlíme pravidla konkrétních aktivit v jednotlivých koutcích: v digitálním koutku budeme pracovat s interaktivní tabulí a digitálním mikroskopem, v uměleckém koutku vytvoříme plakát,

v matematicko-logickém koutku budeme pracovat s pracovními listy a skládat obrázek lidského těla, v motorickém koutku budeme modelovat a vymýšlet příběh panáčků.

Trvání činnosti v jednotlivých koutcích

Každá aktivita v jednotlivých hracích koutcích by měla trvat 15–20 minut. Časové trvání je však individuální a závisí na stupni aktuální koncentrace a pozornosti dětí. Po uplynutí tohoto časového úseku se děti, např. na tlesknutí učitelky, přesunou do vedlejšího hracího koutku. Časový úsek pro jednotlivé aktivity můžete odměřit přesýpacími nebo ručičkovými hodinami, kuchyňským budíkem.

DIGITÁLNÍ KOUTEK

Na interaktivní tabuli pracujeme se vzdělávacím portálem eKabinet.cz.

Aktivita č. 1: Lidské tělo – část 1

Na prvním obrázku je kresba holčičky, na druhém chlapce. Klikáním na obrázek si děti upevňují poznatky o jednotlivých částech lidského těla – hlava, ruce, břicho, nohy. Po kliknutí na „Nástroje“ se dětem zobrazí pod symbolem tužky tematický pracovní list, který si po skončení aktivity vytisknou. Siluetu lidské postavy z pracovního listu si mohou vybarvit podle vlastní fantazie, vystříhnout a zahrát si s ní divadélko.

KÓD 150038

Aktivita č. 2: Lidské tělo – část 2

Děti mají opět na výběr mezi obrázkem holčičky a chlapce. Klikáním na obrázek se blíže seznámí se smyslovými orgány (oči, nos, ústa, uši) a rozlišují už i vlasy a krk. **KÓD 150039**

Aktivita č. 3: Obrázek „prázdninového“ kamaráda

V dalším kroku si vybereme Obrázek „prázdninového“ kamaráda.

Na základě instrukcí děti vytvoří portrét svého kamaráda tak, že na obličej vyznačí smyslové orgány a na hlavu nakreslí vlasy. Nakonec napíší jeho jméno a hotový obrázek kamaráda si mohou vytisknout. **KÓD 150040**

Didaktická poznámka

Aktivita je vhodná i pro děti, které nedisponují přiměřenými kreslicími dovednostmi. Děti si při zhotovování portrétu mohou vybírat a kombinovat jednotlivé obrázky (oči, nos, ústa, uši, vlasy). Aktivita jim umožňuje zažít pocit úspěchu i v rámci skupiny vrstevníků.

Aktivita č. 4: Letní oblečení

V tomto interaktivním úkolu oblékáme a obouváme Lily a vybíráme pro ni doplňky (klobouk, sandály, brýle). Uvedená aktivita nabízí, aby děti pojmenování těchto doplňků namluvily na mikrofon. Svoje nahrávky si přehrají, a poslechnou si i správnou výslovnost. **KÓD 150041**

Děti mají v digitálním koutku k dispozici také digitální mikroskop. Mikroskopem pozorují strukturu a barvu vlasů, pokožky rukou a nehtů. Diskutujeme s nimi o pozorovaných částech. Digitální mikroskop umožňuje zhotovit fotografie pozorovaných částí, uložit je do počítače a vytisknout na barevné tiskárně, např. k využití při jiné herní aktivitě.

UMĚLECKÝ KOUTEK

Vytvoříme si plakát lidského těla. Balicí papír velkého formátu položíme na koberec. Vybereme nejmenší dítě ze třídy, které si na papír lehne na záda. Fixou obkreslíme obrysy jeho těla, papír položíme na stůl a dotvoříme ho lepením a kreslením. Využíváme například obrázky orgánů lidského těla vystřižené z časopisů nebo vytištěné z internetu. Děti si vyslechnou zadání úkolu nahrané na mluvícím skřipci a splní jej.

Zadání na mluvícím skřipci

„Nakreslete nebo nalepte všechny důležité orgány lidského těla na papír.

Napište nebo opište z papíru názvy částí lidského těla, které znáte.“

Výsledný plakát lidského těla může vypadat například takto:

MATEMATICKO-LOGICKÝ KOUTEK

Zadání úkolů můžeme namluvit na mluvící skřipce.

Zadání č. 1

„Správně poskládej rozložené obrázky. Spočítej všechny části na jedné ruce a na obou nohách. Nakresli na papír tolik puntíků, kolik částí má jedna ruka a dvě nohy.“

Děti sestavují lidskou postavu z 18 kusů do jednoho celku.

1. Obrázek – postava dítěte
2. Obrázek – kostra lidského těla

Zadání č. 2

„Pojmenuj a roztříd' části lidského těla na obrázcích na viditelné a neviditelné. Viditelné části jsou ty, které vidíme, a neviditelné ty, které se nacházejí uvnitř lidského těla.“

Tip

Na papír napíšeme názvy jednotlivých částí lidského těla velkým tiskacím písmem (každý orgán nebo konkrétní část lidského těla je napsaná na samostatném papíru). Děti si mohou vybrat – názvy mohou opisovat, nalepit nebo samostatně napsat na plakát.

(Zdroj obrázků: Magnetická tabule – Lidské tělo)

Obrázky různých částí lidského těla (oči, obočí, ústa, zuby, jazyk, nos, uši, krk, rameno, loket, předloktí, prsty, hrudník, břicho, stehno, koleno, lýtko, kotník, pata, žaludek, plíce, srdce, mozek, žíly, ledviny, kosti atd.) děti pojmenují a roztřídí na viditelné a neviditelné.

Zadání č. 3

„Spočítej, kolik má tvůj kamarád očí, rukou, prstů... a správný počet zapíš pomocí puntíků do tabulky.“

Děti vytvoří dvojice. Mají k dispozici obrázek chlapce a přehlednou statistickou tabulku. Tabulka má dva sloupce. V prvním sloupci se nacházejí obrázky nalepených/nakreslených orgánů a částí lidského těla. V druhém sloupci je prostor pro dopsání příslušného počtu puntíků.

MOTORICKÝ KOUTEK

Děti mají k dispozici barevnou plastelínu, přírodní materiál a digitální fotoaparát. Z plastelíny modelují panáčky a vymýšlejí jednoduchý příběh. Děj příběhu postupně zaznamenávají digitálním fotoaparátem. Například: Panáček jde na zmrzlinu. První fotografie – panáček s malým bříškem, druhá fotografie – kupuje si zmrzlinu, třetí fotografie – panáček líže zmrzlinu a čtvrtá fotografie – panáčkoví narostlo břicho. Na příběh se potom spolu s dětmi podívejte na interaktivní tabuli a společně si o něm pohovořte. Děti ve svých výtvarných dílcích uplatňují barevnou rozmanitost, individuální barevné vidění, prostorovou představivost a tvořivost.

Didaktická poznámka

Další vzdělávací oblasti, ke kterým se tento vzdělávací materiál vztahuje:

Dítě a jeho psychika: námětové hry a činnosti

Dítě a ten druhý: kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

Dítě a svět: přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm

Tip na odpolední činnost

Rentgen

Děti vyfotografujeme digitálním fotoaparátem v různých pózách tak, aby postava zaujímala co největší plochu. Fotografie potom vložíme do počítače a vytiskneme je na výkresy formátu A4. Děti si vystihnou svou postavu, otočí ji na opačnou stranu a pomocí vatových tyčinek nebo špejlí zhotoví obrázek/svou kostru.

Časově méně náročná verze: znázorníme kostru člověka a kolem ní dokreslíme siluetu.

Hodnocení dětí učitelkou probíhá už v průběhu edukačních aktivit. Učitelka povzbuzuje děti k činnosti, pochválí je. Další hodnocení učitelkou, sebehodnocení a hodnocení ostatními dětmi se uskuteční po skončení aktivit frontálně na koberci ve třídě při prezentaci vlastních výtvorů.

Do hodnocení zařadíme také diskusi na téma zdravý životní styl, co tělu prospívá, co škodí a proč.

Společně diskutujeme a klademe otevřené otázky, například: „Jak se ti líbily dnešní aktivity? Co se ti nejvíc povedlo? Co bylo lehké? Jak ses cítil při hře s...? Co bylo pro tebe těžké? Který kamarád ti pomohl? Co tě nejvíc potěšilo? Který úkol se ti nedařil? Co tě překvapilo? Jakou aktivitu bys uvítal odpoledne?“ Po skončení hodnocení si děti svoje výtvary odnesou na výstavku do šatny.

Tip

Nicole and Tommy
(učíme se anglicky):

KÓD 150239

Použitá literatura a zdroje:

1. KALAŠ, I. *Spoznávame potenciál digitálnych technológií v predprimárnom vzdelávaní* (překlad z anglického jazyka). Bratislava: Ústav informácií a prognóz školstva, 2011. ISBN 978-80-7098-495-6.

LÉTO

Vzdělávací oblast

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Vzdělávací oblast: Dítě a jeho psychika

Kompetence: komunikativní, k řešení problémů, sociální a personální

PaedDr. DANA LACKOVÁ

LILY UŽ VÍ. KDY JE LÉTO

Očekávané výstupy

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty, rozhodovat o svých činnostech, respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Vzdělávací nabídka

- poslech literárního textu s porozuměním
- smysluplné vyprávění toho, co dítě slyšelo
- samostatný slovní projev na určité téma
- reakce na problémové úkoly a jejich zdůvodnění

**Postupy a strategie
VVČ**

- motivace, rozhovor, diskuse, hudebně-pohybové aktivity, řešení problémových úkolů, zdůvodňování
- kreslení, vystřihování, lepení, opisování názvů kreslením
- aktivity s interaktivní tabulí, hra s robotickou hračkou, fotografování, zhotovování videozáznamu a nahrávek na digitální mikrofon

Učební pomůcky

- **standardní pomůcky:** obrázky symbolů ročních období, čisté archy papíru a kreslicí materiál, digitální mikrofony v barvách mluvících skřipců, digitální fotoaparát, různé vhodné časopisy, nůžky, lepidlo, bílé kartičky formátu 15 × 15 cm, skřipce se jménem, různé druhy oblečení
- **digitální technologie:** PC, interaktivní tabule, tiskárna, digitální fotoaparát, digitální kamera, mluvící skřipce, větší kruhy v barvách mluvících skřipců, robotická hračka Bee-bot, průhledná podložka 15 × 15, obrázky symbolů ročních období, sáček/krabice, kreslicí prostředí RNA, digitální edukační obsah Hurá do školy a Krok za krokem

Vzdělávací prostředí

- herna, školní zahrada

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

PŘÍPRAVA

Příprava učitelky

- připravit do každého hracího koutku dostatek pomůcek, případně upravit prostředí hracích koutků
- namluvit aktuální vzkazy na mluvící skřipce
- připravit si adresu přístupu na interaktivní tabuli a na počítače
- připravit si aktuální digitální edukační obsah
- dohodnout si nebo zopakovat platné pravidlo pro střídání v hracích koutcích a signál

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- uvedení dětí do tématu krátkým rozhovorem o charakteristických znacích jednotlivých ročních období
- povídání o obrázcích
- hledání rozdílů mezi ročními obdobími
- kreslení sluníčka společná výtvarná činnost
- opakování písniček a básniček souvisejících s tématem léta

STIMULACE

„Ranní kruh“ (frontální forma)

Vyprávíme dětem: „Jednoho dne se Lily probudila a sluníčko nějak víc hřálo. Hned si vzpomněla na písničku (např. Sluníčko, sluníčko <https://www.youtube.com/watch?v=FcXzw2ky1Vc>), kterou se učila v mateřské škole, a začala zpívat.“ Vzpomněla si i na krásný taneček, který z mateřské školy zná.

Vyšlo slunce, zaskvítilo, (chůze)
na nebi se otočilo, (ruce v bok, otáčení)
každá kytky maličká (podřepy)
radost má ze sluníčka. (ruce v bok a otáčení)

Ke slunci se naklání, (úklony stranou ve vzpažení)
listy z hlíny vyháání.

(Zdroj: Metodický portál RVP.

http://wiki.rvp.cz/index.php?title=Kabinet/Ucebni_texty/Rikanky/Jarni_basnicky.)

„Maminka prozradila Lily, že je den letního slunovratu a začalo léto (v České republice 21. června). Léto je roční období, které trvá tři měsíce. Každý měsíc v roce má svůj název, proto se jí zeptala, zda umí pojmenovat letní měsíce.“

Klademe otázky, vedeme diskuzi

„Kdo umí Lily poradit? (červen, červenec, srpen)
Podle čeho ještě může Lily zjistit, že už je léto?“

Děti společně vyjmenují charakteristické znaky uvedeného ročního období. Na základě obrázkového materiálu, který je připravený buď na magnetické, nebo na interaktivní tabuli, porovnají léto s jinými ročními obdobími. Vedeme děti ke znalosti správné gramatické stavby vět a souvětí.

Tip

Vystřihování a nalepování obrázků z časopisů – příprava obrázků, které se později použijí k vytvoření pojmové mapy, výroba „Katalogu módního oblečení na letní období“ se záměrem zdokonalit techniku lepení a stříhání, ale také rozvíjet schopnost souvislého popisu vlastních výtvorů.

Požírování audio/videonahrávek na téma „Módní přehlídka“ – navrhování modelů, jejich oblékání a zaznamenání vymyšlených modelů letního oblečení na digitální kameru nebo digitální fotoaparát. Nahrání doprovodného komentáře na kameru a digitální mikrofon s cílem zdokonalovat schopnost dětí pracovat s digitálními technologiemi a rozvíjet jejich souvislé spisovné vyjadřování.

Didaktická poznámka

Pokud děti písničku znají, mohou ji zdramatizovat, vyjádřit rytmus písničky za pomoci lehko ovladatelných nástrojů, zazpívat ji různou intenzitou hlasu nebo měnit tempo v jednotlivých slokách atd.

Tip

Do ranní společné chvílky můžeme zařadit prvky jógy: pozdrav slunci <http://www.jogaprodeti.cz/index.php/sestavy/pozdrav-slunci> Zdravit budeme společně vyrobené sluníčko z ranních herních aktivit.

Rozdělení dětí do skupin

Způsob rozdělení: Děti se rozdělí na tři velké skupiny. Každé dítě ze skupiny dostane razítko, například sluníčko, hříbek, mráček. Skupiny si potom losováním vyberou hrací koutek, ve kterém začnou pracovat.

Časová dotace a způsob střídání: V koutku si pravidlo střídání určí zpravidla samy děti. Může však platit i pravidlo, že po vystřídání všech členů v rámci malé skupinky se navzájem vymění ty týmy, které skončily zhruba ve stejnou dobu. Střídání v koutcích probíhá přibližně po 15–20 minutách (přesýpací hodiny, budík na telefonu).

Didaktická poznámka

Ve třídě se mi osvědčilo ukázat dětem na velkých hodinách pozici ručiček naznačující, kdy se mají střídat. Umožní jim to získat představu o časovém úseku, který jim ještě na danou aktivitu zbývá. Je však třeba podotknout, že časové trvání je individuální a závisí na stupni aktuální koncentrace a pozornosti dětí.

Tip

V rámci koutku se děti mohou rozdělit na menší skupinky (v každém koutku jsou připraveny tři různé krátké aktivity) a mohou si buď vybrat jeden z úkolů, nebo se vystřídat při realizaci všech tří (v závislosti na soustředění a schopnostech dětí ve skupině). Nedokončené úkoly mohou dodělat odpoledne.

DIGITÁLNÍ KOUTEK**1. Interaktivní tabule/počítač**

Pro práci s interaktivní tabulí nebo počítačem si připravíme vhodnou interaktivní činnost. Děti na základě pozorně vyslechnutého komentáře samostatně nebo v malé skupince dvou až tří dětí řeší předem připravené problémové úkoly: vyhledávají a ve správném pořadí řadí symboly patřící k různým ročním obdobím, prohlíží si popletené obrázky, na kterých určují, co na obrázek nepatří a o jaké roční období jde.

Aktivita č. 1: Neměnná posloupnost ročních období
– seřazení obrázků **KÓD 150001**

Aktivita č. 2: Neměnná posloupnost ročních období
– seřazení obrázků **KÓD 150002**

Aktivita č. 3: Určování ročních období
– co sem nepatří? **KÓD 150003**

Aktivita č. 4: Třídění prvků
– Letní a zimní oblečení **KÓD 150004**

Didaktická poznámka

Doporučené řazení materiálů pro skupinu dětí, ve které má každé dítě po vyslechnutí zvukové nahrávky možnost samostatně řešit jednu úlohu a následně ji slovně popsat.

Aktivita č. 5: Určování ročních období
– Letní a zimní oblečení **KÓD 150005**

Aktivita č. 6: Letní puzzle – poskládej obrázek **KÓD 150006**

Aktivita č. 7: Porovnání prvků na obrázku – Ponožky **KÓD 150007**

Aktivita č. 8: Léto – Lily **KÓD 150008**

2. Počítač/počítače

Do kreslicího prostředí připravíme obrázek obličeje Lily. Dětem dáme pokyn: „Děti, v počítači nakreslíme obrázek Co viděla Lily na letní procházce. Můžete si vybrat, jestli dokončíte obrázek na tabletu nebo ho dotvoříte tak, že vyberete ikonky oblečení a různých vhodných předmětů a přenesete je na obrázek. Můžete vyplnit plochy barvou a dokreslit ho tak, aby to byl obrázek letní.“

Aktivita č. 9: Léto – Lilyin obličej **KÓD 150009**

Didaktická poznámka

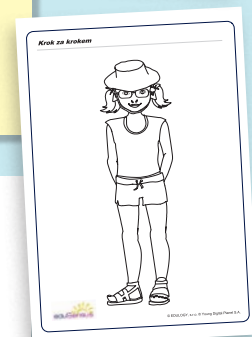
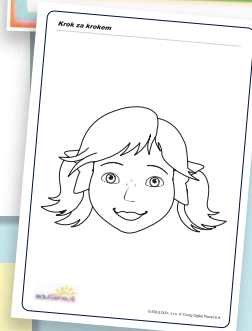
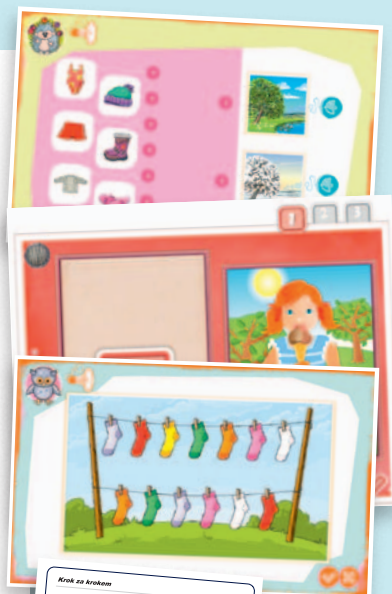
Děti se učí ikonku správně umístit, vybraný předmět zmenšit/zvětšit, použít nástroje k vybarvení plochy atd. Zároveň mají vybrat jen předměty související s letním počasím. Mladší děti mohou připravený obrázek Lily jen vybarvit. Obrázek je vybraný z portálu www.ekabinet.cz. **KÓD 150008**

3. Činnost s robotickou hračkou

Pod průhlednou podložku umístíme čtyři obrázky se symboly každého ročního období (např. sluníčko, kuřátko, žlutý list, sněhulák).

Vedle je sáček/krabice s různými obrázky ročních období (např. drak, třešně, sandály, šála, plavací kruh).

Děti instruujeme například takto: „Kdo nám zopakuje, jaká máme roční období? Vaším úkolem je vybrat si ze sáčku/krabice obrázek, pojmenovat ho a přemýšlet, k jakému ročnímu období patří. Potom naprogramujete včelku k příslušnému obrázku pod podložkou.“

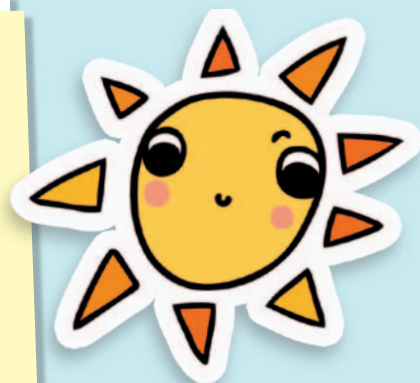

Didaktická poznámka

Náročnost úkolu se dá stupňovat. Orientaci v ročních obdobích můžeme dětem ztížit tím, že na zadní straně obrázku bude číslice s puntíky a podle toho dítě naprogramuje robotickou hračku k symbolu:

1. stejného ročního období (jako vytažený obrázek)
2. následujícího ročního období
3. předcházejícího ročního období

Pokud dítě vyřeší úkol správně, položí si obrázek vedle sebe.
Je-li řešení nesprávné, vrátí obrázek do pytlíku/krabice.

4. Činnost s digitálním mikrofonom

Děti mohou vymyslet hádanku opisem týkající se některého předmětu s důrazem na ukončení otázky: „Co je to?“

UMĚLECKÝ KOUTEK**Skupina č. 1**

Děti v časopisech vyhledají a na větší balicí papír nalepují jen ty obrázky, které zachycují období léta. Odpovídají na otázky typu: „Co všechno můžeme v létě dělat? Co vidíme v přírodě? Jak se oblékáme?“

Skupina č. 2

Děti si vezmou prázdnou kartičku, na kterou vystříhnou a nalepí jen jeden symbol vyjadřující léto. Potom pod obrázek společně napíší jeho název (podle vzoru paní učitelky). Svoje kartičky si označí kolíčkem nebo značkou a po skončení je ostatním slovně popisují.

Tip

Jedna z možností použití symbolů ročního období na výrobu vlastních kartiček.

KÓD 150010**Didaktická poznámka**

Všechny skupiny mají záměrně stejný úkol, protože se v závěrečné hodnotící části objeví rozhovor zaměřený na hledání shodných a odlišných znaků, které děti vyhledaly, a zdůvodňování jejich výběru.

Didaktická poznámka

Dítě může připravit tolik kartiček, kolik za daný časový úsek stihne. Doporučujeme předem nachystat dostatečné množství prázdných kartiček.

Mladší děti mohou mít obrázkový materiál předem připravený a úkol řeší jen výběrem vhodných obrázkových symbolů spojených s létem a jejich nalepením. Hlavním cílem je, aby poznaly charakteristické symboly léta a aby o nich uměly krátce povytprávět.

K hraní s písmenky můžeme využít hru „Povím Ti, mami“, kde se děti snaží složit obrázek rozdělený na části s písmenky. Písmenka průběžně poznávají a pojmenovávají. Zpětnou vazbou je složený obrázek.

Tip

Zhotovené kartičky mohou děti využít i při hře s programovatelnou hračkou nebo z nich na tabuli mohou sestavit pojmovou mapu a pospojovat ji křídou. V případě stejných/podobných symbolů mohou kartičky využít jako pexeso, k počítání, vyhledávání stejného/rozdílného tvaru, třídění na základě stanovené vlastnosti (např. podle stejné znějící počáteční/koncové hlásky, stejného počtu hlásek ve slově atd.).

Skupina č. 3

Děti připraví přehlídku vhodného letního oblečení, instruujeme je například takto: „Děti, teď si zahrajete na modelky a modely a zorganizujete módní přehlídku letních modelů. Co musíte všechno udělat a připravit?“

Obměnou může být i to, že děti vymyslí modely oblečení pro jiná roční období, a ostatní děti hádají, pro která. V rámci odpoledních aktivit mohou vytvářet módní časopis s letním oblečením: vystřihování/kreslení letního oblečení a opsání názvu podobným způsobem jako při výše zmíněné výrobě kartiček se symboly.

Letní katalog módního letního oblečení mohou sestavovat i v programu RNA doplněním oblečení z nabídky razítek RNA v digitálním koutku a text potom dopsat na počítači.

MATEMATICKÝ KOUTEK

V koutku jsou připravené kruhy – vyhrazená místa příslušné barvy, stejné, jako je barva mluvicího skřípce. Děti třídí obrázky podle předem stanoveného pravidla nahraného na mluvicí skřípce. Místem pro řešení je vyznačená plocha, která má stejnou barvu jako skřípce s úkolem.

Zadání na mluvicí skřípce pro skupinu č. 1

úkol č. 1: „Najdi kruh stejné barvy jako tento skřípce. Pojmenuj obrázky. Do kruhu vyber všechny obrázky, při jejichž výslovnosti dvakrát tleskneš, protože slovo má dvě slabiky, např. slun-ce.“

úkol č. 2: „Vymysli/nakresli tři slova/předměty, které mají víc než dvě slabiky.“

Zadání na mluvicí skřípce pro skupinu č. 2

úkol č. 1: „Najdi kruh stejné barvy jako tento skřípce. Pojmenuj obrázky. Do kruhu vyber všechny obrázky, při jejichž výslovnosti třikrát tleskneš, protože má slovo tři slabiky, např. pláš-těn-ka.“

úkol č. 2: „Vymysli/nakresli tři slova/předměty, které mají víc než tři slabiky.“

Zadání na mluvicí skřípce pro skupinu č. 3

úkol č. 1: „Najdi kruh stejné barvy jako tento skřípce. Pojmenuj obrázky. Do kruhu vyber všechny obrázky, při jejichž výslovnosti jednou tleskneš, protože má slovo jednu slabiku, např. mrak.“

úkol č. 2: „Vymysli/nakresli tři slova/předměty, které mají víc než jednu slabiku.“

Didaktická poznámka

Děti si oblékají různé části oděvu, nacvičují chůzi se správným držení těla, připravují vhodný komentář, vše natáčejí na digitální kameru, dělají fotografie a zaznamenávají komentáře i na digitální mikrofon. Videonahrávku a fotografie módní přehlídky mohou děti pořídit i na školní zahradě.

Tip

Zadání na mluvicí skřípce může znít i takto:

„Na digitální mikrofon (příslušné barvy) nahraj co nejvíc slov, která když vyslovuješ, dvakrát tleskneš, protože jsou dvojslabičná.“

Tip

Zadání na mluvicí skřípce může znít i takto:

„Na digitální mikrofon (příslušné barvy) nahraj co nejvíc slov, která když vyslovuješ, třikrát tleskneš, protože jsou trojslabičná.“

Tip

Zadání na mluvicí skřípce může znít i takto:

„Na digitální mikrofon (příslušné barvy) nahraj co nejvíc slov, která když vyslovuješ, jednou tleskneš, protože mají jednu slabiku.“

Didaktická poznámka

Mladší děti obrázky jen třídí a potom slovně doplňují hledané výrazy. Děti ve věku 5–6 let mohou hledané výrazy nakreslit v určeném nebo libovolném počtu (podle určeného pravidla). Obě věkové skupiny dětí mohou své řešení nahrát na digitální mikrofon nebo mluvicí skřípce. Děti si správné řešení mohou nafotit a v hodnotící části podle fotografií zkontrolovat a obhájit správnost řešení.

HODNOCENÍ

Po zaznění posledního dohodnutého signálu si děti sednou do kruhu a povídají si o tom, co všechno stihly, jak zvládaly plnit úkoly, co se jim podařilo/nepodařilo, jak se cítily, jestli úkol provedly s pomocí kamaráda/učitelky nebo samostatně. Prezентují svoje nalepené výtvary. Můžeme také porovnat, která skupina nalepila nejvíc různých symbolů léta a jejich správnost.

K připomenutí jednotlivých aktivit je možné modifikovat metodu ranního vzkazu a využít ji k zaznamenání vzkazu pro rodiče, díky němuž rodiče zároveň získají povědomí o průběhu aktivit realizovaných během dne. Vždy používáme velká tiskací písmena (typ písma Arial).

Příklad

MILÍ RODIČE!

DNES JE PONDĚLÍ 22. ČERVNA.

VČERA BYL PRVNÍ LETNÍ DEN. DNES JSME SI V MATEŘSKÉ ŠKOLE ZPÍVALI PÍSENIČKY O SLUNÍČKU.

VYPRÁVĚLI JSME SI, PODLE ČEHO POZNÁME LÉTO, CO VŠECHNO MŮŽEME V LÉTĚ DĚLAT A ZAŽÍT.

POUŽÍVALI JSME INTERAKTIVNÍ TABULI A PLNILI JSME ÚKOLY.

DOKRESLILI JSME LILY NA POČÍTAČI.

VYRÁBĚLI JSME KARTIČKY SE SYMBOLY LÉTA.

NATÁČELI JSME MÓDNÍ PŘEHLÍDKU.

VAŠE DĚTI

ZDROJE

Použitá literatura a zdroje:

1. KALAŠ, I. *Spoznávame potenciál digitálnych technológií v predprimárnom vzdelávaní* (preklad z anglického jazyka). Bratislava: Ústav informácií a prognóz školstva, 2011. ISBN 978-80-7098-495-6.
2. Metodický portál RVP. Metodický portál RVP [online]. Poslední změna 9. 12. 2012, [cit. 13. 2. 2015]. <http://wiki.rvp.cz/index.php?title=Kabinet/Ucebni_texty/Rikanky/Jarni_basnicky>.
3. YouTube.com. YouTube.com [online]. Publikováno 17. 3. 2010, [cit. 13. 2. 2015]. <www.youtube.com/watch?v=FcXzw2kyIVc>.
4. BARTOŠOVÁ, J. *Jóga pro děti* [online]. Poslední změna 2012, [cit. 18. 2. 2015]. <<http://www.jogaprodeti.cz/index.php/sestavy/pozdrav-slunci>>.

Didaktická poznámka

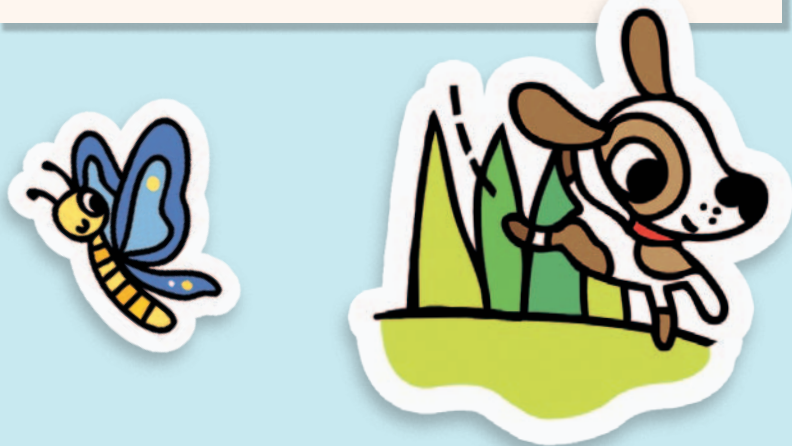
Schopnosti, které u dětí rozvíjíme (pro formulaci evaluačních otázek):

- pozorně a s porozuměním vyslechnout vzkaz namluvený na mluvicím skřipci a přiměřeně na něj reagovat
- co nejsamostatněji řešit jednoduché úkoly
- srozumitelně formulovat jednoduchou větu, (u starších dětí) souvětí v souvislosti s tématem
- zdokonalit se v technice střihání a lepení
- opsat slovo pod obrázek, a tak se seznamovat s psanou formou jazyka
- zlepšit se v ovládání a používání digitálních prostředků, zvláště fotoaparátu, kamery a mikrofonu
- umět použít další ovládací nástroje grafického programu RNA
- uplatnit logické myšlení při řešení problémových úloh
- postupně chápat pohyb na čtvercové síti a znalost uplatnit při řešení jednoduchých úloh

Didaktická poznámka

Další vzdělávací oblasti, ke kterým se tento vzdělávací materiál vztahuje:

- **Dítě a jeho tělo:** jemná a hrubá motorika, grafické činnosti
- **Dítě a ten druhý:** rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních
- **Dítě a svět:** vytváření elementárního povědomí o širším technickém prostředí

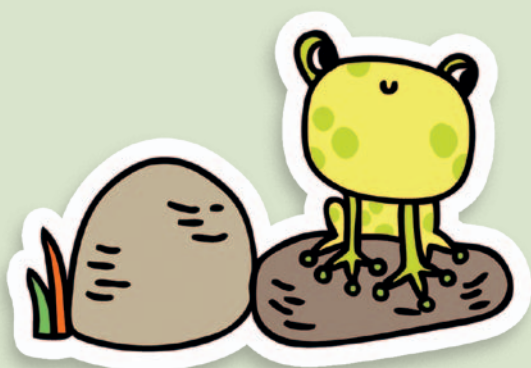

LÉTO

Vzdělávací oblast

DÍTĚ A SPOLEČNOST, DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Vzdělávací oblast: Dítě a společnost, Dítě a ten druhý

Kompetence: komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské

U RYBNÍKA

Očekávané výstupy

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval

Vzdělávací nabídka

- tvůrčí hudební a hudebně pohybové činnosti, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- poslech hudebních ukázek
- aktivní pěvecké činnosti
- výtvarné ztvárnění pocitů z hudby

Postupy a strategie VVČ

- motivace, dechová a rytmická cvičení, poslech písně, nácvik písně, hudebně-pohybové činnosti
- vystřihování, lepení, dokreslování
- aktivity s interaktivní tabulí, nahrávání na digitální mikrofon

Učební pomůcky

- **standardní pomůcky:** klavír, knihy a encyklopedie, konstruktivní materiál, barevný papír, nůžky, lepidlo, pastelky, velká čtvrtka, tělovýchovné nářadí (žíněny, nízké překážky, tunel)
- **digitální technologie:** PC, interaktivní tabule, tiskárna, digitální mikrofon, digitální fotoaparát, kreslicí prostředí RNA, digitální edukační obsah Krok za krokem a Příprava na školu

Vzdělávací prostředí

- herna, školní zahrada

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

PŘÍPRAVA

Příprava učitelky

- promyslet si organizaci v koutcích, způsob střídání dětí, formulaci cílů, způsob hodnocení
- zajistit dostatek pomůcek
- připravit přístupové adresy na interaktivní tabuli, počítač
- dohodnout nebo zopakovat pravidla pro vytváření skupin a střídání v koutcích

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- prohlížení knih a encyklopedií, vyhledávání informací o skupenstvích vody, popis jejich vlastností, síly, významu pro člověka a přírodu
- výroba lodě z různého stavebního materiálu (Lego, Cheva, Polykarpova stavebnice) s cílem zhotovit stabilní trojrozměrné předměty a popisovat jejich využití
- při námětové hře na výlet, piknik, rybolov si děti vybavují zážitky z pobytů u vody

STIMULACE

„Ranní kruh“ (frontální forma)

S dětmi vedeme rozhovor: „Venku je teplo, sluníčko krásně svítí a láká nás na výlet či piknik. Kam byste se nejraději vypravili (na koupaliště, na zahradu, k vodě)? Dnes spolu půjdeme k rybníku. V jeho okolí můžeme pozorovat hmyz a zvířátka. Víte, která (žabky, vážky, komáry, kačenky...)? Když budeme úplně potichu, uslyšíme i různé zvuky. Jaké?“ Děti poslouchají a napodobují šumění deště a vody, zvuky zvířat a hmyzu žijících v okolí rybníka. (Aktivita č. 1 a č. 2)

V průběhu poslechu realizujeme dechová cvičení s cílem vytvářet správný pěvecký návyk: nádech nosem, zadržení dechu a výdech ústy v různé délce při hravých dechových cvičeních. „Zahrajeme si s včelkou, která poletovala okolo vody. Náš prst bude naznačovat ve vzduchu její let.“ Děti napodobují pohyb včely, kreslí ve vzduchu prsty spirály a let doprovázejí zvukem bzučení. Mění délku, tempo, intenzitu i výšku vydávaného tónu. Změny jsou prostředkem k udržení soustředěnosti dětí, procvičení délky a tempa dýchání.

K rytmickému cvičení s cílem připravit mluvidla a hlasové ústrojí na zpěv využijeme známou říkanku.

Leze žába do bezu

Leze žába do bezu,
já tam za ní polezu.

Kudy ona, tudy já,
budeme tam oba dva.

(Zdroj: VOLFOVÁ, H. – KOLOVSKÁ, I. Předškoláci v pohybu, 2008)

Rytmizujeme ji v různém tempu:

- začneme pomalu a postupně zrychlujeme
- recitujeme vyšším hlasem jako malé rosníčky, nižším hlasem jako ropuchy
- doprovázíme říkanku hrou na části vlastního těla nebo ozvučnými dřívky
- přidáme pohyb – jednoduché poskoky snožmo na místě, poskoky v podřepu

Při této aktivitě využijeme interaktivní materiály.

Děti identifikují zvukové nahrávky:

- polévání konví – déšť
- žába, čáp, včela

Aktivita č. 1: Co slyšíš? – žába, čáp, včela **KÓD 150012**

Aktivita č. 2: Co slyšíš? – zvuk deště a zalévání květin **KÓD 150081**

Nácvik písně

Povídáme dětem: „Žabky, které bydlely v rybníku, byly moc dobré kamarádky. Často dováděly, poskakovaly, ale nejraději zpívaly písničku „Prší, prší jen se leje“.“

Dětskou píseň si děti poslechnou v podání učitelky.

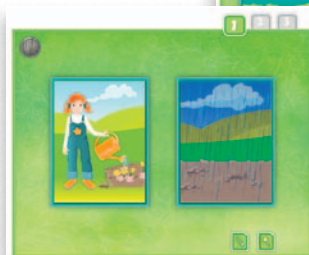
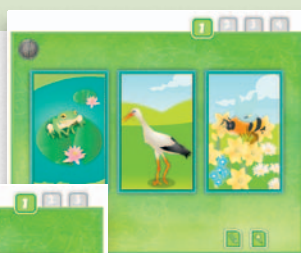
Společně si vyprávíme o tom, jakou náladu vystihuje, proč si žabky oblíbily právě tuto písničku. Dbáme na to, aby děti zpívaly spolu s oporou o hlas učitelky a hudební nástroj. Při nácviku sledujeme správné dýchání dětí, které má vliv na čistou intonaci při zpěvu. Počet opakování závisí na složení skupiny (v praxi nejčastěji využíváme 3–4 opakování). Melodii písně si zazpíváme i na zvukomalebné slabiky (zazpívejme písničku jako žabky, včelky, voda). Znáte ještě jiné písničky o vodě? (Holka modrooká, Teče voda, Široký, hluboký, ty vltavský tůně...)

Po odzpívání písně spustíme předem připravenou adresu s odkazem na interaktivní materiál a řekneme dětem:

„Žabky jsou nejlepší skokani, ale malí pulci si přece jen musí skoky nacvičit. Sledujte na videonahrávce, jak se to učí.“ Podle krátkých videí si děti zopakují poskoky snožmo v prostoru a přes překážky s hudebním doprovodem.

Aktivita č. 1: Skákání **KÓD 150082**

Aktivita č. 2: Skákání přes kostky **KÓD 150083**

Didaktická poznámka

Je důležité, aby byla místnost před zahájením aktivit, pokud možno i během nich, pořádně vyvětraná a aby děti měly čisté a průchodné dýchací cesty. Doporučujeme předem si promyslet dynamické činnosti dětí s ohledem na jejich fyzické možnosti. Je nezbytné, abychom sladili rytmický pohyb s řečí. V případě, že se děti příliš zadýchávají, můžeme skupinu rozdělit na dvě části. Jedna pracuje s říkankou, druhá poskakuje do rytmu. V další části se vymění.

Rozdělení dětí do skupin

Připravíme si dvě dvojice zvukových válečků tak, aby každý pár vydával stejný zvuk. První dvě děti zatřesou válečky. Ostatní se postupně přidávají ke skupině podle zvuku válečku, který si vyberou. Skupiny označíme symbolem žabky a rybky.

Časová dotace na aktivitu je stanovena přibližně na 10–15 minut.

Výměnu v koutku si dohodnou samy děti. Střídání v koutcích realizujeme poté, co každý člen týmu splní úkol nebo zazní dohodnutý signál (úder na triangel, melodie písně).

DIGITÁLNÍ KOUTEK

1. Počítač/tablet

Na počítači/tabletu si připravíme interaktivní problémové úkoly. Děti si předem dohodnou pravidlo střídání při aktivitě.

Na základě vyslechnuté instrukce děti řeší problémovou úlohu. Instruuje je:

- Žabka – Rosnička si hrála na schovávanou. Tvým úkolem bude umístit ji na základě vyslechnuté instrukce na, pod, do, vedle...
- Naše kuňkající kamarádka má ráda vodu. Často se v ní cáká a potápí. Pod vodou vidí ryby malé, větší i obrovské. Pomoz žabce najít stejně velké ryby.
- Uslyšíte žabí orchestr. Vaším úkolem je označit žabu, která kuňká.

Děti si procvičují zrakově-motorickou koordinaci, orientaci na ploše, reagují na slovní pokyn, stimulují pozornost, aktivizují matematické myšlení.

Aktivita č. 1: Ryba **KÓD 150049**

Aktivita č. 1: Žáby v jezírku **KÓD 150084**

2. Digitální mikrofon

Děti v digitálním koutku můžeme rozdělit na dvě menší skupinky. Jedna z nich nahrává píseň na mikrofon. Vysvětlíme jim úkol: „Na mikrofon nazpívejte a nahrajte každý svou písničku o vodě. Potom si nahrané písničky společně poslechneme a budeme hádat, kterému z kamarádů patřil hlas.“ Cílem aktivity je identifikovat hlas kamaráda, který zpíval písničku o vodě. Nahrávky budeme společně poslouchat při odpolední činnosti.

Tip

Obměnou může být to, že děti melodii písničky zpívají na zvukomalebné slabiky. Za každou správnou odpověď, rozpoznání hlasu kamaráda, si dítě vybere barevný žeton. Na konci si děti žetony spočítají a porovnají úspěšnost ve sluchovém vnímání.

UMĚLECKÝ KOUTEK

Z barevného papíru si děti vystříhnou části žabky (tělo, hlavu, nohy, oči). V případě, že to úroveň motoriky dovolí, si mohou podle šablony jednotlivé tvary samy předkreslit a potom vystříhnout. Lepením a dokreslováním žabku dokončí. Na velké čtvrtce děti společně vytvoří (technikou koláže) rybník s okolím, kam umístí žabky. Skupinové práce budou v závěrečné části děti společně posuzovat, komentovat a hodnotit.

Hodnocení dětí realizujeme s ohledem na splnění stanoveného úkolu. Pochvalu však používáme v průběhu aktivity jako motivační prvek. Významnou úlohu hraje u méně aktivních a nespělých dětí.

Při hodnocení dětí kamarádem se učitelka stává mediátorkou. Usměňuje komentář dětí tak, aby bylo hodnocení efektivní. Dětem pomáháme otázkami a sledujeme, zda se do hodnocení zapojily všechny děti. Zároveň přesně cílenými otázkami zjišťujeme zpětnou vazbu: „Co nového ses dozvěděl/a? Co tě překvapilo? Co bys chtěl/a ještě vědět? Kdy se ti nejvíc dařilo? Jak jsi řešil/a problémy? Kdo ti pomáhal?“

Použitá literatura a zdroje:

1. VOLFOVÁ, H. – KOLOVSKÁ, I. Předškoláci v pohybu. Praha: Grada Publishing, 2008. 118 s. ISBN: 978–80–247–2317–4.

Tip

Motorický koutek/pobyt venku

Uvedené pohybové činnosti dětem připravíme venku nebo je mohou realizovat v rámci odpoledních herních aktivit.

Cvičení na tělocvičném nářadí

Zopakujeme si krátké pohybové aktivity podle videa (viz „ranní kruh“) a dětem dáme instrukce: „Když si všechny žabičky procvičily nožky, vydaly se na poznávací výlet okolo rybníka. Nejdřív vyskákaly po kamíncích z rybníka, potom se prošly po můstku a potichoučku skočily do trávy. Osvěžily se v kalužích, které zůstaly po dešti. Cestu jim zkřížil dutý spadlý strom. Žabky po něm odvážně přešly. Po kopečkách, které jim na břehu zanechal krtek, se zase dostaly ke kamínkům.“

Děti realizují proudovým cvičením:

- přeskoky snožmo přes nízké překážky
- chůzi po zvýšené rovině s doskokem na měkkou podložku (chůze po lavičce s doskokem na žíněnku)
- vázané přeskoky z ohraničených ploch (kruhů) na následující plochu
- lezení v podporu dřepmo (tunelem)
- výstup na vyvýšené nerovnoměrně vysoké překážky se šikmou horní plochou

Didaktická poznámka

Schopnosti, které u dětí rozvíjíme prostřednictvím navrhovaných výchovně-vzdělávacích činností:

- naučit se dětskou písničku, zpívat intonačně čistě
- aktivizovat hudební paměť při zpěvu melodie na zvukomalebné slabiky
- procvičit si správné dýchání při zpěvu
- zopakovat si, jak vypadá ekotop v okolí vodních zdrojů
- samostatně nebo s pomocí ostatních používat digitální technologie
- stříhat a lepit (rozvoj jemné motoriky a vizuomotoriky)
- využít při výtvarných činnostech představivost a fantazii
- obratně a přesně koordinovat pohyby při motorických aktivitách

LÉTO

Vzdělávací oblast

DÍTĚ A SVĚT

Vzdělávací oblast: **Dítě a svět**

Kompetence: **komunikativní, k učení, k řešení problémů, činnostní a občanské**

Mgr. BLAŽENA BALLONOVÁ

CO PROZRADIL KVÍTEK

Očekávané výstupy

- mít povědomí o přírodním prostředí, získávání praktických zkušeností v okolí dítěte

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- poznávání a rozlišování některých rostlin

Vzdělávací nabídka

- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické pokusy, zkoumání

**Postupy a strategie
VVČ**

- motivace, rozhovor, diskuse, námětová hra
- kreslení, vystřihování, lepení, práce s pracovním listem
- aktivity s interaktivní tabulí, digitálním mikroskopem, fotoaparátem a digitální kamerou

Učební pomůcky

- **standardní pomůcky:** kreslicí materiál, nůžky, lepidlo, temperové barvy, štětce, krepový papír, přírodní materiál, fotografie, makety, obrázky, pracovní listy, ruličky z kuchyňských utěrek a toaletního papíru, skořápky z ořechů, živé květiny (sedmikráska a pampeliška)
- **digitální technologie:** PC, notebook, interaktivní tabule, kreslicí program RNA, tiskárna, digitální fotoaparát, digitální kamera, mluvicí skřipce, digitální váha, mikrofón, digitální edukační obsah Krok za krokem a Hravá slovíčka, Nicole and Tommy

Vzdělávací prostředí

- herna, školní zahrada

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

PŘÍPRAVA

Příprava učitelky

- připravit květy, které budeme pozorovat pod mikroskopem
- promyslet strukturu koutků k realizaci plánovaných edukačních aktivit
- zkontrolovat funkčnost digitálních hraček a interaktivní tabule
- vytisknout pracovní listy z portálu a makety květů
- nahrát zadání na mluvící skřipce

Zapojení dětí během her a herních aktivit

- listování v knihách a dětských encyklopediích
- vystřihování obrázků z časopisů
- tematické kreslení v programu RNA na interaktivní tabuli
- vyhledávání obrázků květin a jejich názvů na internetu
- námětová hra „Na zahradníka“

Tip

V naší mateřské škole používáme „ranní vzkaz“ ve tvaru:

MILÉ DĚTI!
DNES JE PONDĚLÍ
23. ČERVNA.
BUDEME SI POVÍDAT
O KYTIČKÁCH.
BUDEME PRACOVAT
S INTERAKTIVNÍ TABULÍ.
NA ZAHRADĚ BUDEME
POZOROVAT KVĚTINY.
ODPOLEDNE SI ZAHRAJEME
NA ZAHRADNÍKY.

VAŠE BIBI

STIMULACE

Sedneme si všichni na koberec do velkého kruhu. Začneme vyprávět: „Dnes je krásné letní ráno. Budeme si spolu hrát? Tak nahlas zakřičte ‚Anooo‘! Všichni pojdte blíž (vyzve děti, aby si sedly blíž), povím vám básničku. Kdo chce, může pomáhat (rozdáme dětem obrázky sedmikrásek, slunečnic, pampelišek a sluníček), vždyť básničky má každý rád.“ Po přednesu básně zvedáme do výšky obrázky květin a pojmenujeme je.

Báseň

Sedmikráska

Když sluníčko vychází,
 sedmikráska vstává.

(dřepneme si, spojíme ruce před sebou
 a zvedáme se do stoje "sedmikráska roste")

Načeše si obočí,
 na motýlky mává.
 (střídavě pravou a levou rukou
 před obličejem jako češeme obočí)

Když sluníčko zapadá,
 sedmikráska chřadne.
 (stojíme, spojené ruce před sebou,
 klesáme do dřepu)

Ke spánku se ukládá
 do postýlky chladné.
 (spojené ruce střídavě dáváme
 k pravé a levé tváři jako když spinkáme)

(Zdroj: http://wiki.rvp.cz/index.php?title=Kabinet/Ucebni_texty/Rikanky/Jarni_basnicky)

ROZDĚLENÍ/ČAS

Rozdělení dětí do skupin

Rozdělíme děti do čtyř skupin. Každou skupinu označíme barevným náramkem (sedmikráska, slunečnice, pampeliška a sluníčko). Děti můžeme rozčlenit do skupin podle toho, jaký obrázek si vybraly po přednesu básničky. Seznámíme je s pravidly aktivit v jednotlivých koutcích. V digitálním koutku budeme pracovat s interaktivní tabulí, v matematickém koutku vyrobíme „pohyblivé“ obrázky kytičky, v přírodovědném koutku budeme

pozorovat strukturu a barvu rostlin pod mikroskopem a v uměleckém koutku vyrobíme kytičku – dárek pro maminku.

Trvání činností v jednotlivých koutcích

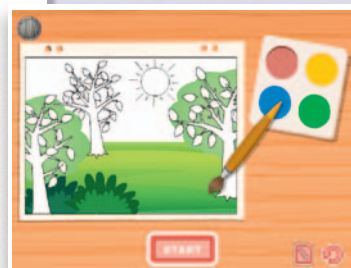
Aktivity v jednotlivých hracích koutcích by měly trvat 15–20 minut. Po uplynutí tohoto časového úseku se děti na předem domluvený signál přesunou do vedlejšího hracího koutku.

DIGITÁLNÍ KOUTEK

Na interaktivní tabuli pracujeme s interaktivními úkoly.

Aktivita č. 1: Stromy v sadu – vymaluj obrázek KÓD 150035

Spatříme letní zahradu. Po vyslechnutí zvukové nahrávky vybarví děti obrázek podle zadání (nejdřív listy, kmen stromu, sluníčko a oblohu). Materiál obsahuje pracovní list s omalovánkou.

Aktivita č. 2: Stromy v sadu – vymaluj obrázek KÓD 150036

Vyslechneme si zadání. Děti přesouvají kytičky z levé strany na pravou stranu pozdravu. Na vytečkovaná místa dopíšeme text. Můžeme si vybrat, zda ho napíšeme na počítači nebo si pozdrav vytiskneme a dopíšeme/opíšeme text rukou.

UMĚLECKÝ KOUTEK

Z výtvarného materiálu zhotovíme trojrozměrnou kytičku pro maminku nebo jiného člena rodiny. Z ruličky od toaletního papíru nebo od kuchyňských papírových utěrek vytvoříme (vymalováním/oblepením) stonek a listy. Na vrchní část přilepíme vymalovanou maketu květu. Na spodní část ruličky nalepíme listy, které nám pomohou udržet rovnováhu kytičky. Na květy někdy přilétají včelky, berušky, broučci. Můžeme si vyrobit například berušku. Polovinu skořápky z ořechu nabarvíme načerveno a po zaschnutí barvy dokreslíme na jednu stranu hlavičku. Na tělo nakreslíme tečky. Hotovou berušku přilepíme na kvítek. Podobně zhotovíme včelku nebo broučka.

Tip

Mladším dětem můžeme nabídnout jako předlohu už vyrobenou kytičku.

Skřípec č. 1

„Oblep ruličku od kuchyňských utěrek zeleným papírem. Vymaluj maketu kvítku podle vlastní fantazie a přilep ji na vrchní část ruličky. Na její spodní část nalep listy.“

Skřípec č. 2

„Vymaluj skořápku a namaluj berušce tečky. Můžeš si vyrobit broučka a kvítek, který se ti nejvíc líbí.“

MATEMATICKO-LOGICKÝ KOUTEK

V této skupině děti vyrábějí pohyblivé obrázky. K dispozici máme předpřipravený pracovní list. **KÓD 150037**

Instrukce z pracovního listu nahrajeme na mluvicí skřípce a označíme je čísly. Vystřihujeme opatrně, abychom zachovali velikost obrázků. Děti vybarví jednotlivé části obrázků vždy stejnou barvou. (Například: květináče budou modré, střed květu bude žlutý a okvětní lístky červené.)

Vybarvené obrázky položíme na podložku. Přiložíme prsty na vrchní část obrázků tak, abychom v nich palcem dokázali listovat. Děti spolu diskutují a vzájemně si pomáhají.

Skřípce č. 1

„Vystřihni obrázky. Obrázky můžeš vybarvit podle vlastní fantazie.“

Skřípce č. 2

„Poskládej obrázky na sebe. Na stůl polož nejprve obrázek číslo 8 a na něj obrázek číslo 7, potom číslo 6, 5, 4, 3, 2. Obrázek číslo 1 umístí jako poslední navrch hromádky.“

Skřípce č. 3

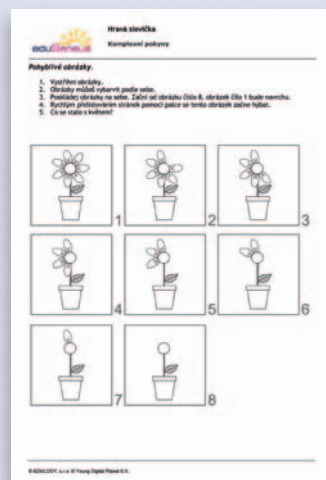
„Palcem rychle listuj stránkami s kytičkami. Obrázek se začne hýbat. Co se stalo s kytičkou?“

Děti mezi sebou komunikují a pomáhají si navzájem.

PŘÍRODOVĚDNÝ KOUTEK

Děti si z vycházky přinesly rostlinky. Dohodli jsme se, že budeme chránit přírodu, a proto nám k pozorování postačí jeden kvítek sedmikrásky a pampelišky. Děti mají možnost květy poznávat hmatem, čichem, zrakem. Nejprve květy opatrně berou do ruky, přejíždějí po nich prsty a zjišťují strukturu povrchu. Pozorně sledují barvu, velikost okvětních lístků a zjišťují, jestli kvítky voní.

Digitálním mikroskopem následně děti pozorují strukturu částí květin (kořen, stonek, list, okvětní lístky). Společně diskutujeme, porovnáváme a analyzujeme jednotlivé části rostlin. Nejhezčí záběry si pomocí digitálního mikroskopu vyfotografujeme a uložíme do počítače. Nakonec si fotografie prohlédneme na počítači nebo na tabuli. Po skončení aktivity dáme rostliny do vázičky s vodou, aby nám zkrášlovaly prostředí třídy.

ČINNOST

Skřípec č. 1

„Pozoruj pod mikroskopem kořeny pampelišky a sedmikrásky.
Jak vypadají?“

Skřípec č. 2

„Pozoruj pod mikroskopem květy pampelišky a sedmikrásky.
V čem se liší?“

Skřípec č. 3

„Pozoruj pod mikroskopem stonky pampelišky a sedmikrásky.
Jsou stejné?“

Skřípec č. 4

„Pozoruj pod mikroskopem listy pampelišky a sedmikrásky.
Jaký je povrch listů?“

Tip na odpolední činnost**Hra na zahradníka**

Spolu s dětmi zasejeme semínka macešky *Hiemalis* na školní zahradě (kamenné květináče na terasách). Ukážeme si obrázky, balíček semínek a povídáme si o květině. Přečteme si návod na výsev a spolu s dětmi podle něj postupujeme. Maceška je výjimečná květinka, budeme-li se o ni dobře starat, vykvete nám už na podzim a potom znovu na jaře.

HODNOCENÍ

Učitelka hodnotí děti i během edukačních aktivit, povzbuzuje je, chválí. Další hodnocení učitelkou, sebehodnocení a hodnocení ostatními dětmi probíhá po skončení výchovně-vzdělávací činnosti ve třídě, a to při prezentaci prací dětí. Rozvíjíme diskuzi, klademe otevřené otázky: „Co bylo pro tebe lehké? Co bylo pro tebe těžké? Pomohl ti někdo? Co tě nejvíc potěšilo? Co se ti nejvíc povedlo? Který úkol se ti nedařil? Co tě překvapilo?“

ZDROJE

Použitá literatura a zdroje:

1. KALAŠ, I. *Spoznávame potenciál digitálnych technológií v predprimárnom vzdelávaní* (překlad z anglického jazyka). Bratislava: Ústav informácií a prognóz školstva, 2011. ISBN 978-80-7098-495-6.
2. PEKÁROVÁ, J. *Integrácia digitálnych technológií do predškolskej prípravy*. Písomná práca k dizertačnej skúške. Bratislava: FMFI UK, 2008.
3. Metodický portál RVP, *Metodický portál RVP* [online]. Poslední změna 9. 12. 2012, [cit. 20. 2. 2015]. <http://wiki.rvp.cz/index.php?title=Kabinet/Ucebni_texty/Rikanky/Jarni_basnicky>.

Tip

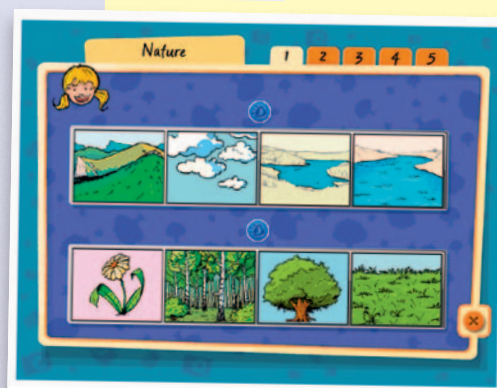
Nicole and Tommy
(učíme se anglicky):

KÓD 150242

Didaktická poznámka

Další vzdělávací oblast, ke které se tento vzdělávací materiál vztahuje:

- **Dítě a jeho psychika:** jazyk a řeč, grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

Metodická příručka Školka hrou je ojedinělá publikace určená pedagogům mateřských škol, kteří jsou otevření novým trendům předškolního vzdělávání. Její největší předností je, že učitel nemusí v IT dovednostech vynikat, a přesto se informační technologie mohou stát součástí jeho každodenní práce s dětmi. Děti se totiž potřebují rozvíjet i v těchto dovednostech, neboť vyrůstají do světa, ve kterém se IT staly běžnou součástí života.

Připravovat pro děti vzdělávací nabídku, která by vyhovovala současným trendům, je velmi náročné. A právě Školka hrou se může stát dobrým pomocníkem, jak dostát současným nárokům předškolního vzdělávání.

Je potřeba ocenit propojování nabízených činností s teoretickými východisky Gardnerovy mnohočetné inteligence. Hodnotným počinem této publikace je také cílené plánování vzdělávacích aktivit do odpoledního programu, protože Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání důrazně pracuje s promyšleným využíváním celodenních situací

k podpoře rozvoje dítěte. Našli bychom i další pozitiva směřující k individualizovanému vzdělávání citlivou prací s různou vývojovou úrovní dětí a jednoznačné zaměření autorek k organizování vzdělávání prostřednictvím skupinových činností.

Erudovaný učitel snadno překoná drobná úskalí této publikace. Například cíle směřující k rozvoji sebeobslužných činností můžeme zařadit kdykoli, nemusíme je nechávat na měsíc červen. Stejně tak i další témata, která publikace nabízí, může učitel využít v průběhu celého školního roku.

Přínosem této publikace z hlediska současných trendů je smysluplná vzdělávací nabídka vedoucí k osobnostnímu rozvoji dítěte s využitím digitálních technologií, se zapojováním dalšího jazyka a to vše prostřednictvím kooperativních činností, které efektivně rozvíjejí dětské kompetence.

PhDr. Zora Syslová, PhD.

Katedra primární pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity Brno

